

EU: Cesta z krize přes globální ekonomiku?

Prof. Michal Mejstřík

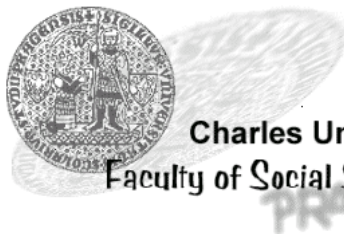
Institut ekonomických studií FSV UK

Předseda International Chamber of Commerce CR

Ředitel EEIP,a.s. a předseda dozorčí rady českého Aeroholdingu,a.s.

Glopolis Zapojení ČR do posilování hospodářské koordinace EU. Dává to smysl ?

Praha 11.června 2013

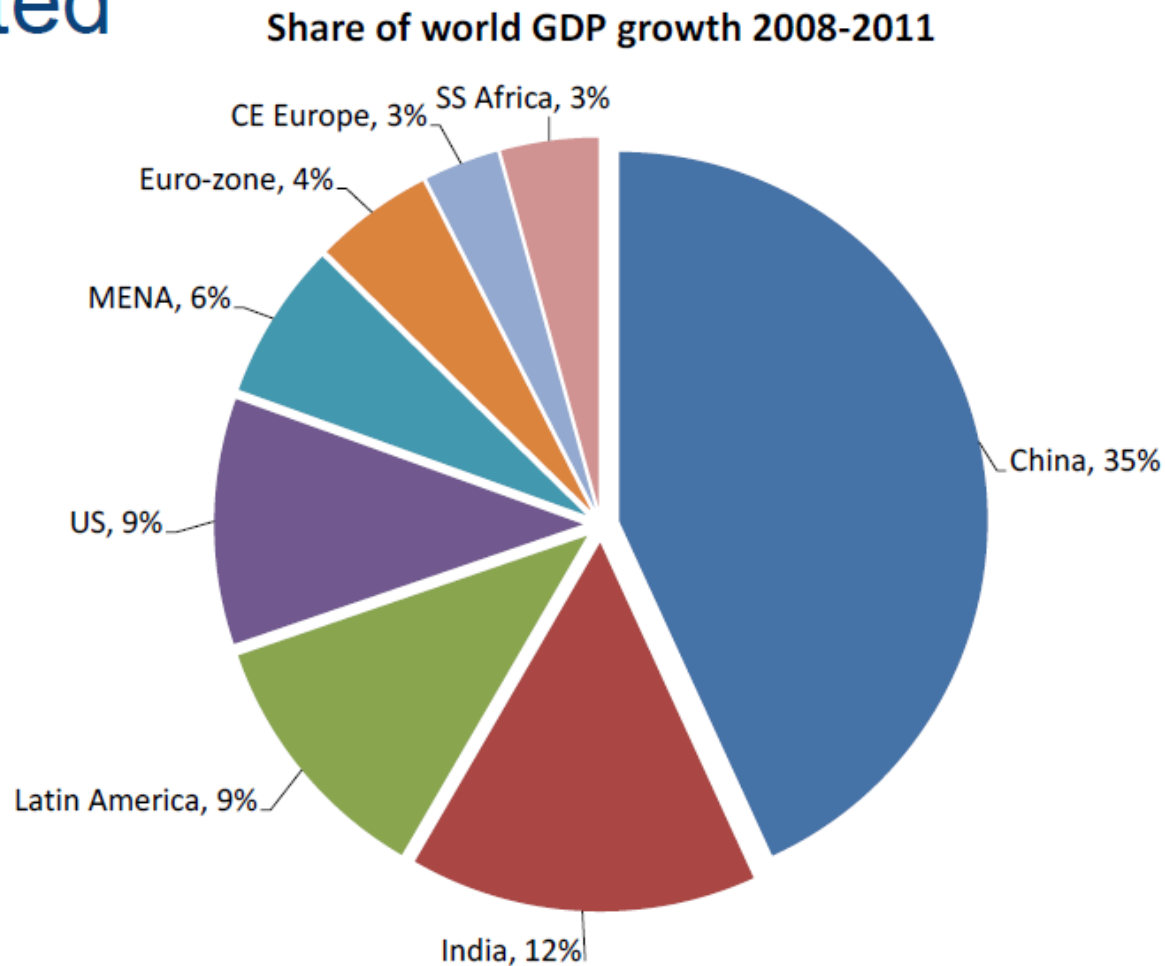

Charles University
Faculty of Social Sciences

1. Posun temp rustu dle teritorii – na jak dlouho ?

Source of economic growth has shifted

Source: World Bank (2012)

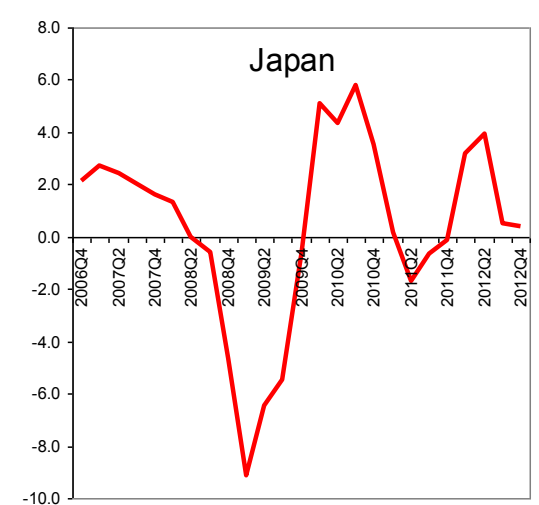
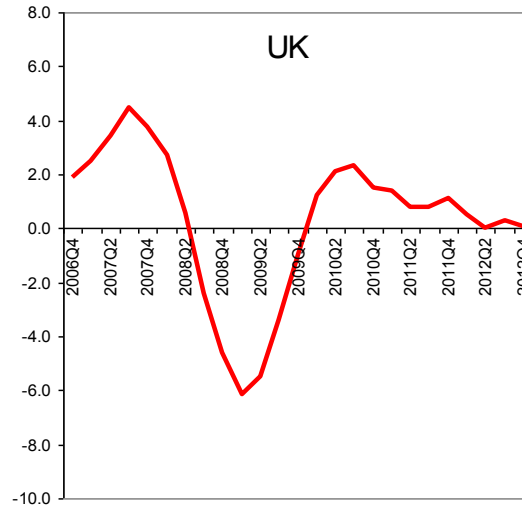
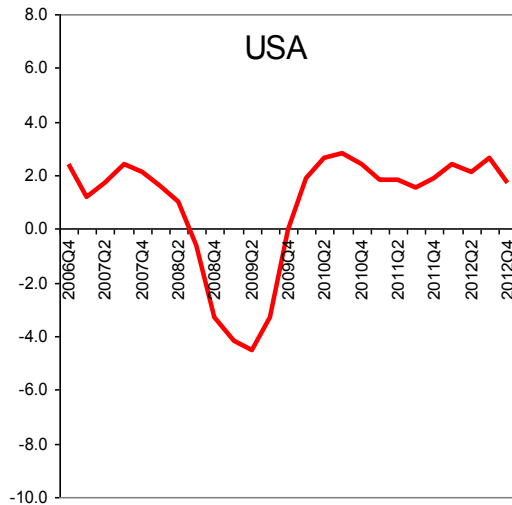
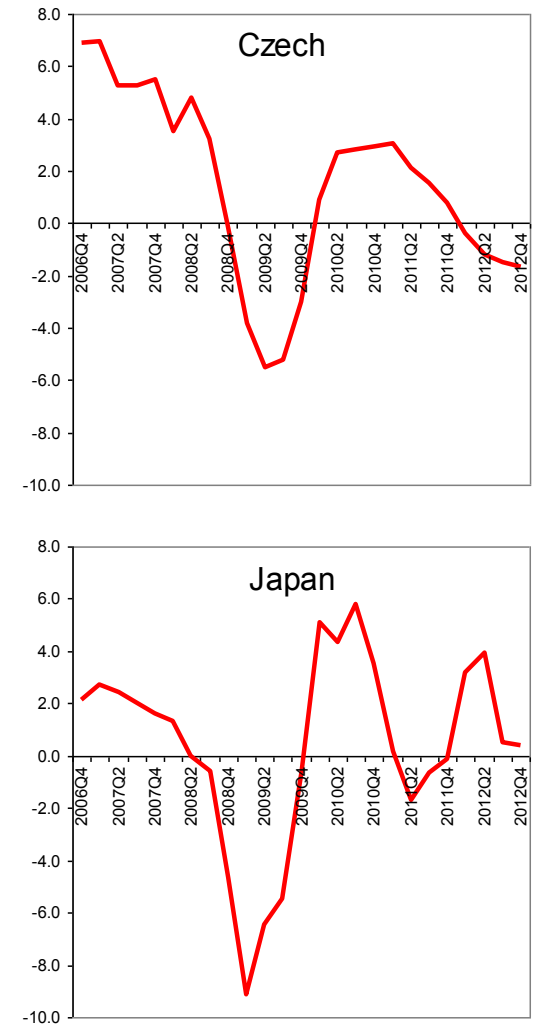
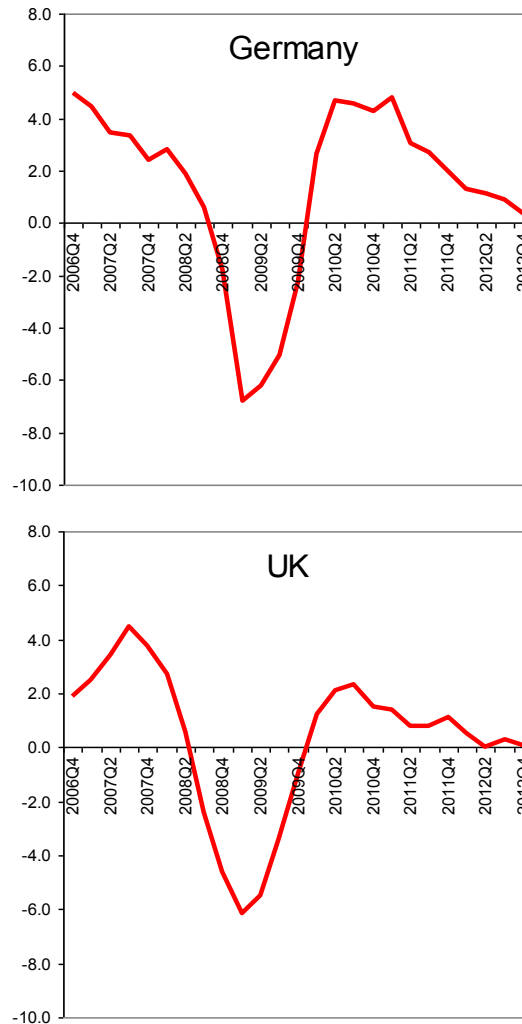
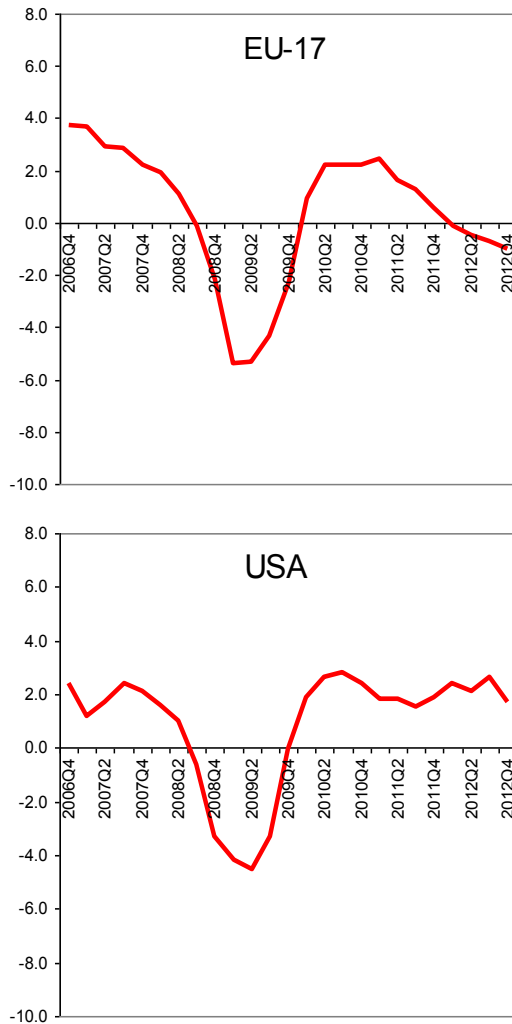

1. Neskutečné výkyvy – nejslabší dvourychlostní Evropa

	Year over Year						Q4 over Q4		
	2011	2012	Projections		Difference from January 2013 WEO Update		Estimates	Projections	
			2013	2014	2013	2014	2012	2013	2014
World Output¹	4.0	3.2	3.3	4.0	-0.2	0.0	2.7	3.6	4.0
Advanced Economies	1.6	1.2	1.2	2.2	-0.1	0.1	0.8	2.0	2.3
United States	1.8	2.2	1.9	3.0	-0.2	-0.1	1.7	2.2	3.4
Euro Area	1.4	-0.6	-0.3	1.1	-0.2	0.0	-0.9	0.6	1.1
Germany	3.1	0.9	0.6	1.5	0.1	0.0	0.4	1.5	1.1
France	1.7	0.0	-0.1	0.9	-0.4	0.0	-0.3	0.4	1.0
Italy	0.4	-2.4	-1.5	0.5	-0.4	0.0	-2.8	-0.4	0.6
Spain	0.4	-1.4	-1.6	0.7	-0.1	-0.1	-1.9	-0.7	1.1
Japan	-0.6	2.0	1.6	1.4	0.4	0.7	0.4	3.8	-0.1
United Kingdom	0.9	0.2	0.7	1.5	-0.3	-0.3	0.3	1.1	1.5
Canada	2.6	1.8	1.5	2.4	-0.3	0.1	1.1	2.0	2.5
Other Advanced Economies ²	3.3	1.8	2.5	3.4	-0.3	0.1	2.0	3.0	3.4
Emerging Market and Developing Economies³	6.4	5.1	5.3	5.7	-0.2	-0.1	5.2	5.7	5.9
Central and Eastern Europe	5.2	1.6	2.2	2.8	-0.3	-0.4	1.4	3.1	2.4
Commonwealth of Independent States	4.8	3.4	3.4	4.0	-0.4	-0.1	1.5	4.1	3.4
Russia	4.3	3.4	3.4	3.8	-0.3	0.0	1.9	4.8	2.9
Excluding Russia	6.1	3.3	3.5	4.6	-0.8	-0.1	...	...	...
Developing Asia	8.1	6.6	7.1	7.3	0.0	-0.1	7.2	7.0	7.4
China	9.3	7.8	8.0	8.2	-0.1	-0.3	7.9	7.8	8.3
India	7.7	4.0	5.7	6.2	-0.2	-0.1	4.1	5.8	6.2
ASEAN-5 ⁴	4.5	6.1	5.9	5.5	0.3	-0.2	9.0	5.3	5.5
Latin America and the Caribbean	4.6	3.0	3.4	3.9	-0.3	0.0	2.7	3.6	3.8
Brazil	2.7	0.9	3.0	4.0	-0.5	0.1	1.4	3.8	4.1
Mexico	3.9	3.9	3.4	3.4	-0.1	-0.1	3.3	4.0	3.0
Middle East, North Africa, Afghanistan, and Pakistan	3.9	4.7	3.1	3.7	-0.3	-0.1	...	...	...
Sub-Saharan Africa ⁵	5.3	4.8	5.6	6.1	-0.2	0.4	...	...	...
South Africa	3.5	2.5	2.8	3.3	0.0	-0.8	2.3	3.4	3.2
<i>Memorandum</i>									
European Union	1.6	-0.2	0.0	1.3	-0.2	-0.1	-0.6	0.9	1.2
Middle East and North Africa	4.0	4.8	3.1	3.7	-0.3	-0.2	...	...	...
World Growth Based on Market Exchange Rates	2.9	2.5	2.6	3.4	-0.2	0.0	1.9	3.0	3.3

Zdroj: IMF WEO (duben 2013)

Průběh ekonomického cyklu: tvar “L”, “V”, “U”, nebo “W” ?

1. Aktuální výkyvy v Eurozóně – historicky nejhorší: šest čtvrtletí v minusu a velké země

...a jediné Německo se vyděluje, zatímco Francie se brání globalizaci, málo reforem ke konkurenceschopnosti

Zdroj: Eurostat , FT (květen 2013)

Itálie: sedm čtvrtletí v minusu a s velkým dluhem

Francie : sezónní kolísání v roce 2011 a 2012 ...poslední dvě čtvrtletí s presidentem Hollandem prudký pokles

Pokles : dvojitě či trojitě VVV

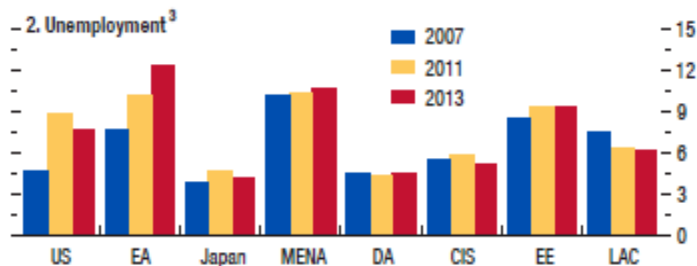
12.1% nezaměstnanost 6

1. Globální (? či evroamerická) ekonomická krize urychlila kreativní destrukci procesů

Ekonomická krize otrásá ekonomickou pozici vyspělých států zejména Eurozóny s největší nezaměstnaností

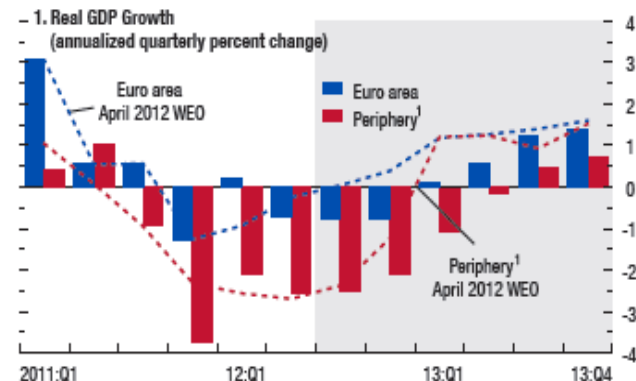
Největší rizika jsou spatřována v budoucím vývoji států eurozóny zejména periferních.

Nezaměstnanost ve světových regionech (MMF 4/2013)

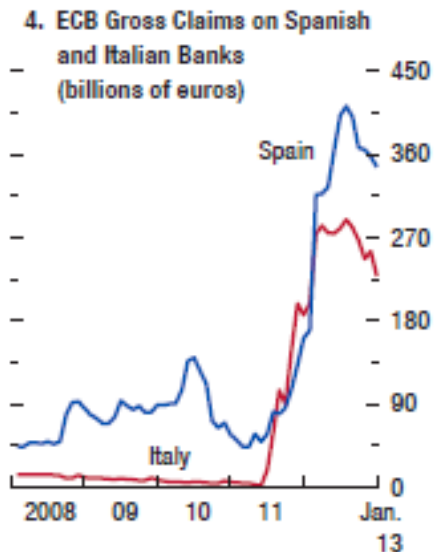

Note: US = United States; EA = euro area; CIS = Commonwealth of Independent States; DA = developing Asia; EE = emerging Europe; LAC = Latin America and the Caribbean; MENA = Middle East and North Africa.

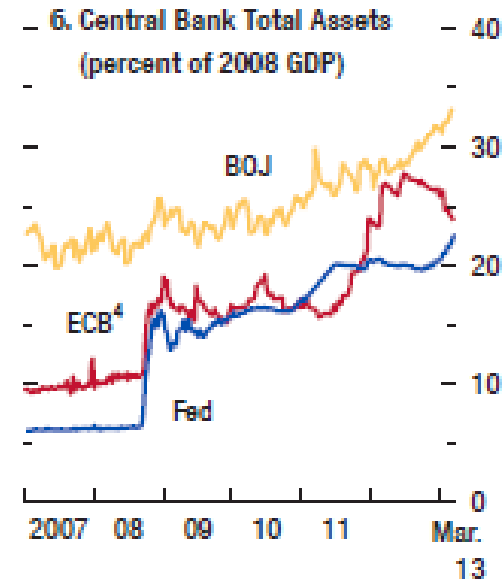
Zhoršující se prognózy zpomalení HDP Eurozóny oproti světu (MMF 10/2013)

ECB pohledávky vůči Sp a I bankám po růstu stagnují

Celková aktiva centrálních bank k HDP (MMF 4/2013)

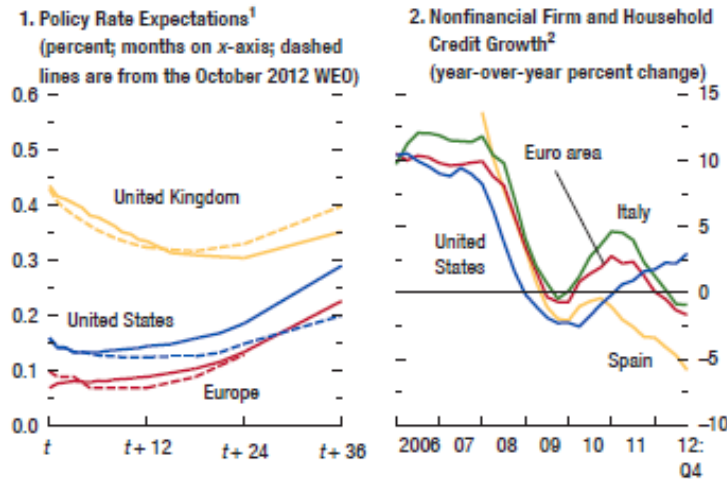
Výrazný růst aktiv centrálních bank

V Eurozóně se promítá sice v nárůstu pohledávek ECB vůči Španělsku a Itálii, ale nikoliv v reálných procesech

Zdroj: MMF

1. Rasantnější reakce a pružnější adaptace v USA na výkyvy

Sazby a úvěry firmám a domácnostem (MMF 4/2013)

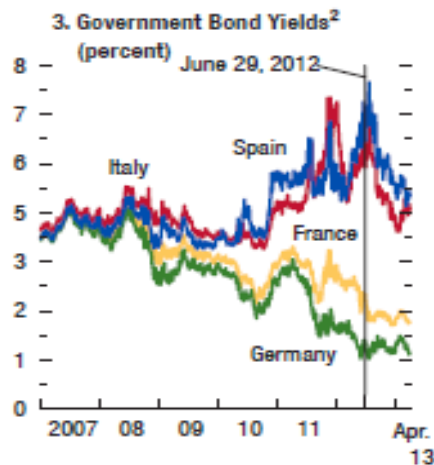

Nejisté prognózy úrokových sazeb, výnosy státních obligací v Eurozóně stále diferencované

Nový pokles úvěrů firmám a domácnostem v Eurozóně. Naopak v USA úvěry rostou

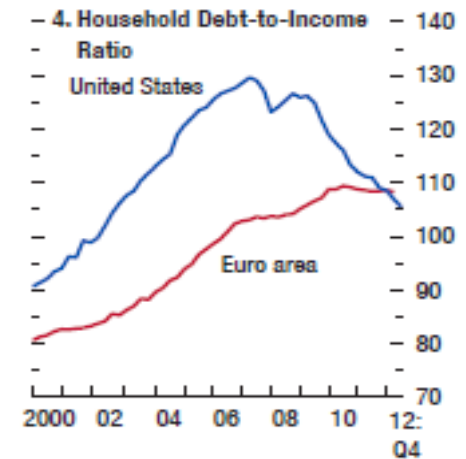
V USA došlo k rasantní restrukturalizaci dluhů k domácnostem a nadměrné dluhy vzhledem k příjmu domácností klesly pod úroveň eurozóny

Výnosy státních obligací stále diferencované

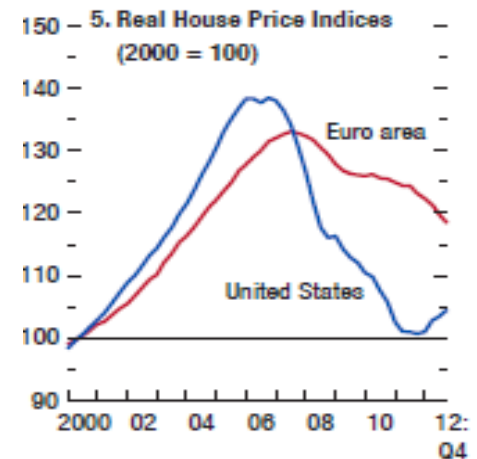

Cenové indexy nemovitostí v USA se propadly na úroveň roku 2000 a opět začaly růst. Eurozóna reaguje pomaleji

Poměr dluhu k příjmu domácností Eurozóny oproti světu (MMF 4/2013)

Poklesy cenových indexů nemovitostí (MMF 4/2013)

1. Globální zahraniční čistí dlužníci a věřitelé – permanentní kontext ? proč ? Kdo ?

In 2010, the United States was the world's largest foreign debtor and Japan the globe's largest foreign creditor

Net position, 2010¹
\$ billion

Largest net foreign debtors ¹				Largest net foreign creditors ¹			
		Assets	Liabilities			Assets	Liabilities
United States	-3,072	15,284	18,356	Japan	3,010	6,759	3,748
Spain	-1,263	1,673	2,936	China	2,193	3,892	1,699
Australia	-752	1,044	1,796	Germany	1,207	7,323	6,116
Brazil	-703	587	1,290	Saudi Arabia	882	1,084	202
Italy	-453	2,734	3,187	Switzerland	698	3,047	2,348
United Kingdom	-446	10,943	11,390	Hong Kong	691	2,723	2,032
Mexico	-355	259	613	Taiwan	626	1,015	389
Greece	-331	315	646	United Arab Emirates	585	783	198
France	-325	6,622	6,947	Singapore	492	6,622	884
Poland	-308	162	470	Norway	360	1,122	762

¹ Calculated as foreign investment assets less foreign investment liabilities.

SOURCE: International Monetary Fund; McKinsey Global Institute analysis

2. Globální a EU kontext

Suverénní riziko EMU nyní investoři reflektují ve výnosech bondů!

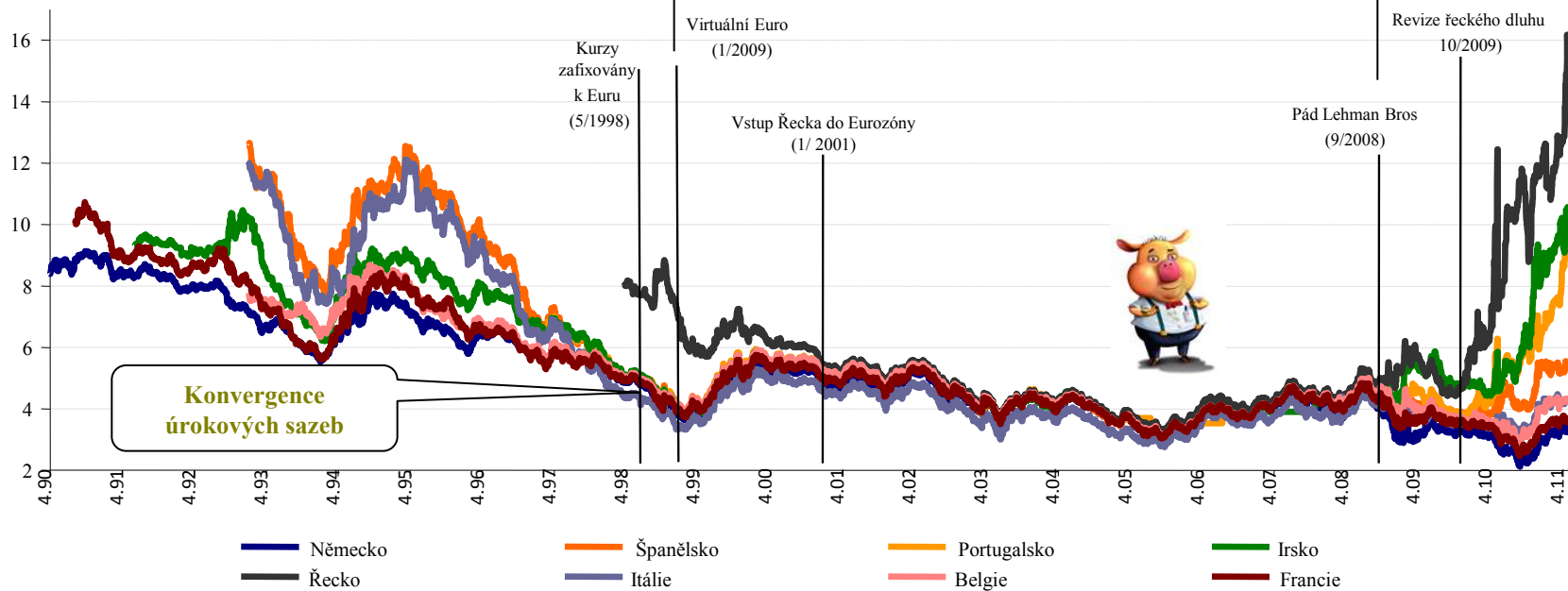
Investoři rozlišovali riziko
Suverénní riziko =
FX + kreditní

Investoři nerozlišovali riziko
Nulové FX riziko ->
PIGS jako "safe
heaven"
Podcenění rizika

Investoři
opět rozlišují
riziko! Přes
úrokové
sazby
!

Výnos 10Y vládních dluhopisů (%)

Zdroj: Mejstřík (2011), data podle Kohutikova (2011)

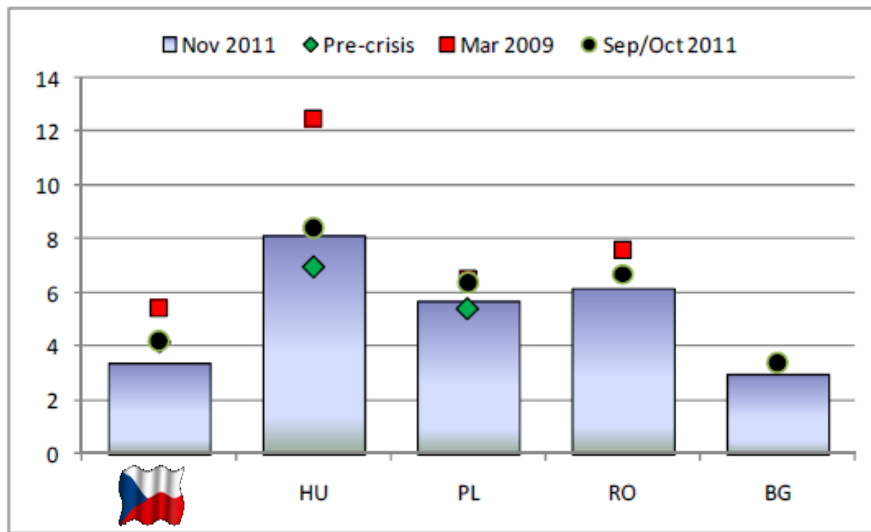
2. Výnosy státních obligací v CEE < PIIGS

In 4Q 2012 Czech T-bond yields within the lowest Top 10 worldwide (around 2%).

➤ 10Y bond yields quite low in history...

➤ ...and continuing quite low now

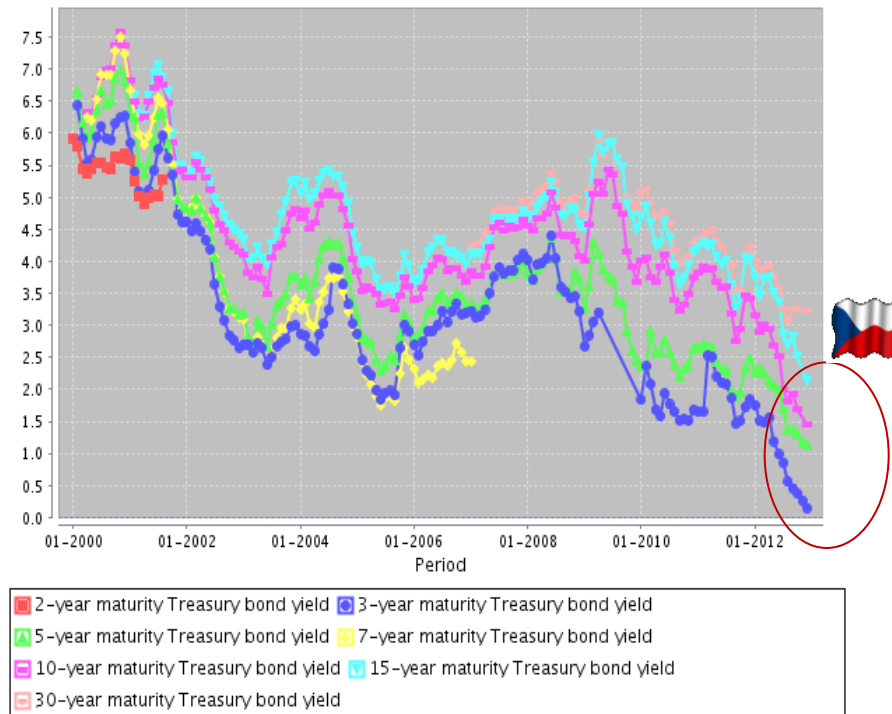
Figure 24. 10Y bond yields in the Czech Republic, Hungary, Poland, Romania and Bulgaria, percent

Source: Reuters, World Bank staff calculations

Notes: RO- pre-crisis not available, BG - data prior to 2011 not available

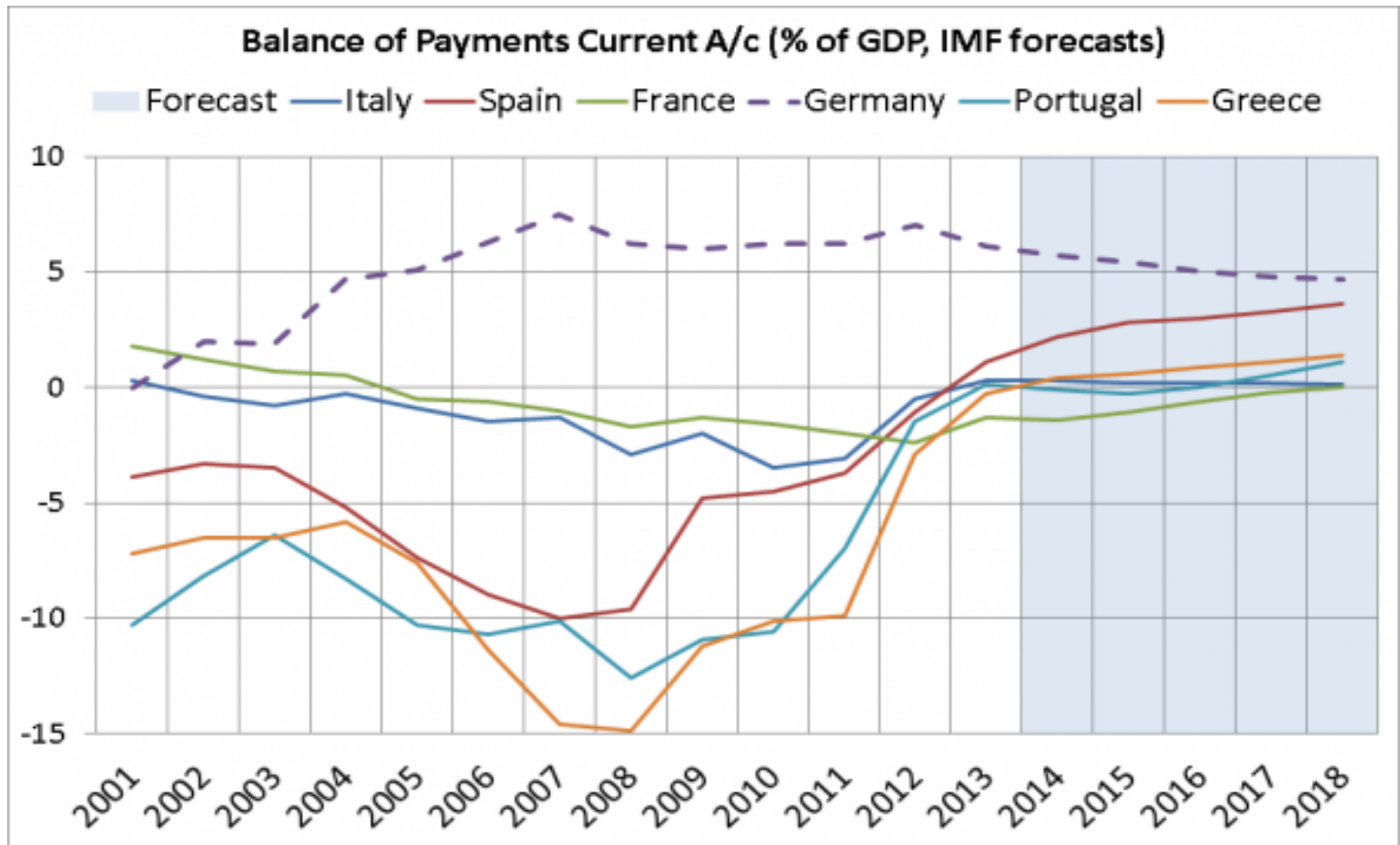
Government bond yields (monthly averages) (%)

Source: http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.PARAMETRY_SESTAVY?p_sestuid=450&p_strid=EBA&p_lang=EN, World Bank (2012)

2. Makroekonomické dopady krize na periférii EU versus Německo

Běžný účet v % HDP

Source: MMF

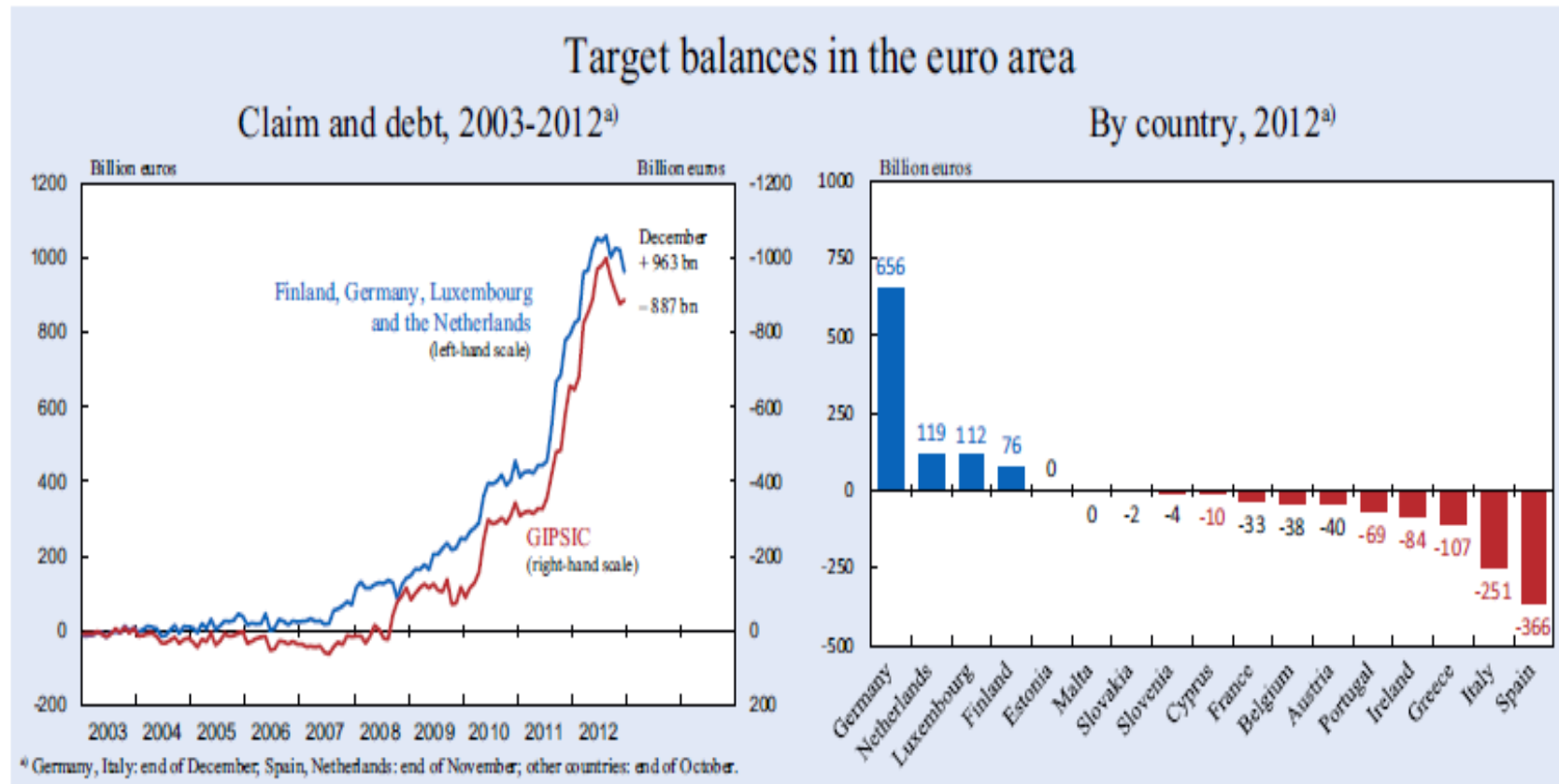
2. Zapomenuté důsledky nízké likvidity bank a státních obligací...

Je nějaký limit na pohledávky v Eurosystemu via TARGET 2 ?

Sovereign bonds Forgotten Consequences...

Any Limit for Claims on the Eurosystem via TARGET 2 ? (2003-2012)

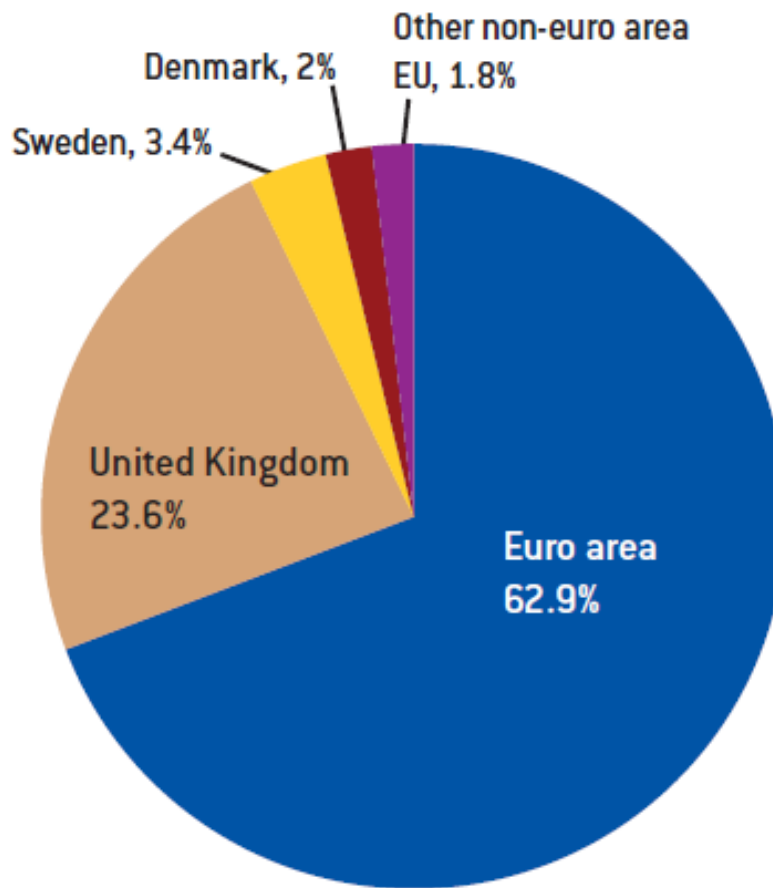
The ECB shifted its refinancing credit and money creation – to the tune of €900 billion – toward southern Europe and Ireland, as measured by the Eurosystem's Target balances. In doing so, however, it put itself in peril, because the only way to implement the shift was by **lowering the collateral requirements for refinancing credit. To a large extent, this collateral consisted of government bonds.**

Source: EEAG Report 2013

2. EU banking market landscape vyjednávací poyice pro ČR

Figure 1: Total assets of credit institutions in EU member states

Source: ECB. Note: data for June 2011.

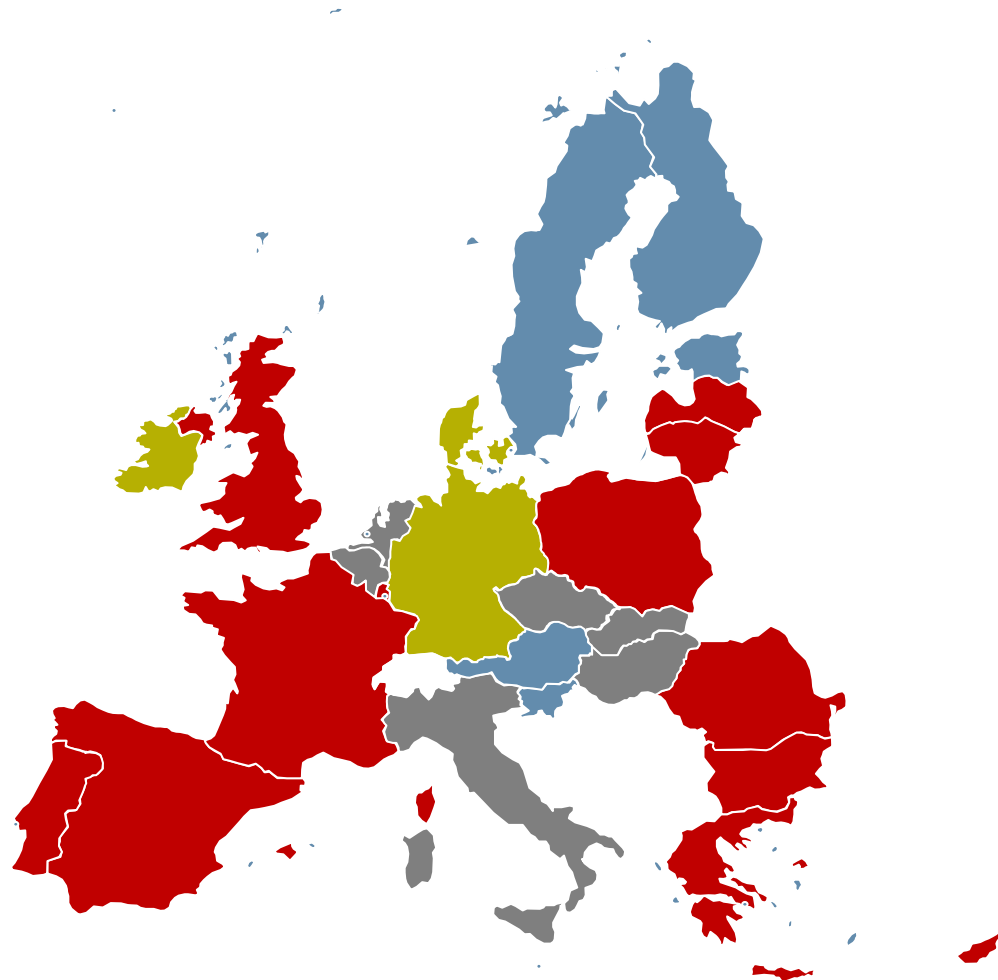
Obchodní bilance členských států EU 27 (Reakce na krizi 2008)

Pozitivní bilance zahraničního obchodu s ostatními státy EU27 i se státy mimo EU

Negativní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, pozitivní obchodní bilance se státy mimo EU

Pozitivní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, negativní obchodní bilance se státy mimo EU

Negativní bilance zahraničního obchodu se státy mimo EU 27 i EU 27

Zdroj: EUROSTAT (2008)

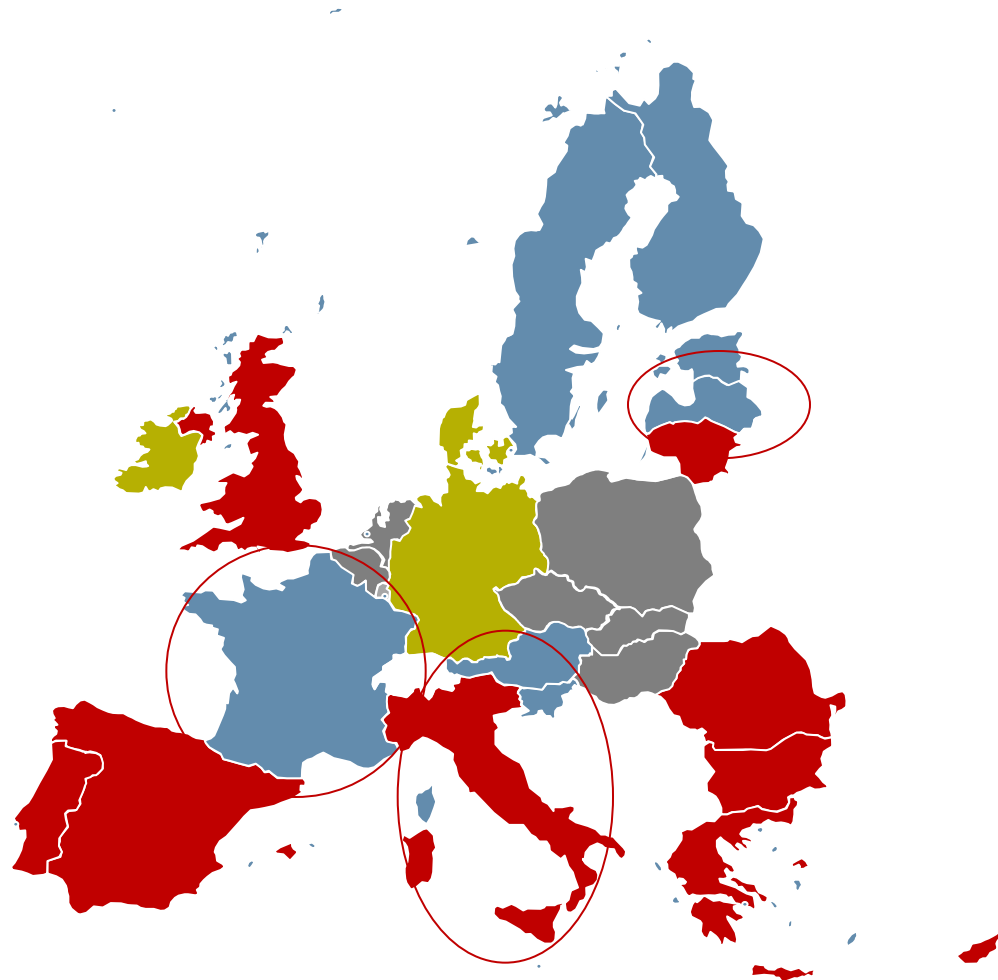
Obchodní bilance členských států EU 27 (2009)

Pozitivní bilance zahraničního obchodu s ostatními státy EU27 i se státy mimo EU

Negativní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, pozitivní obchodní bilance se státy mimo EU

Pozitivní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, negativní obchodní bilance se státy mimo EU

Negativní bilance zahraničního obchodu se státy mimo EU 27 i EU 27

Zdroj: EUROSTAT (2008)

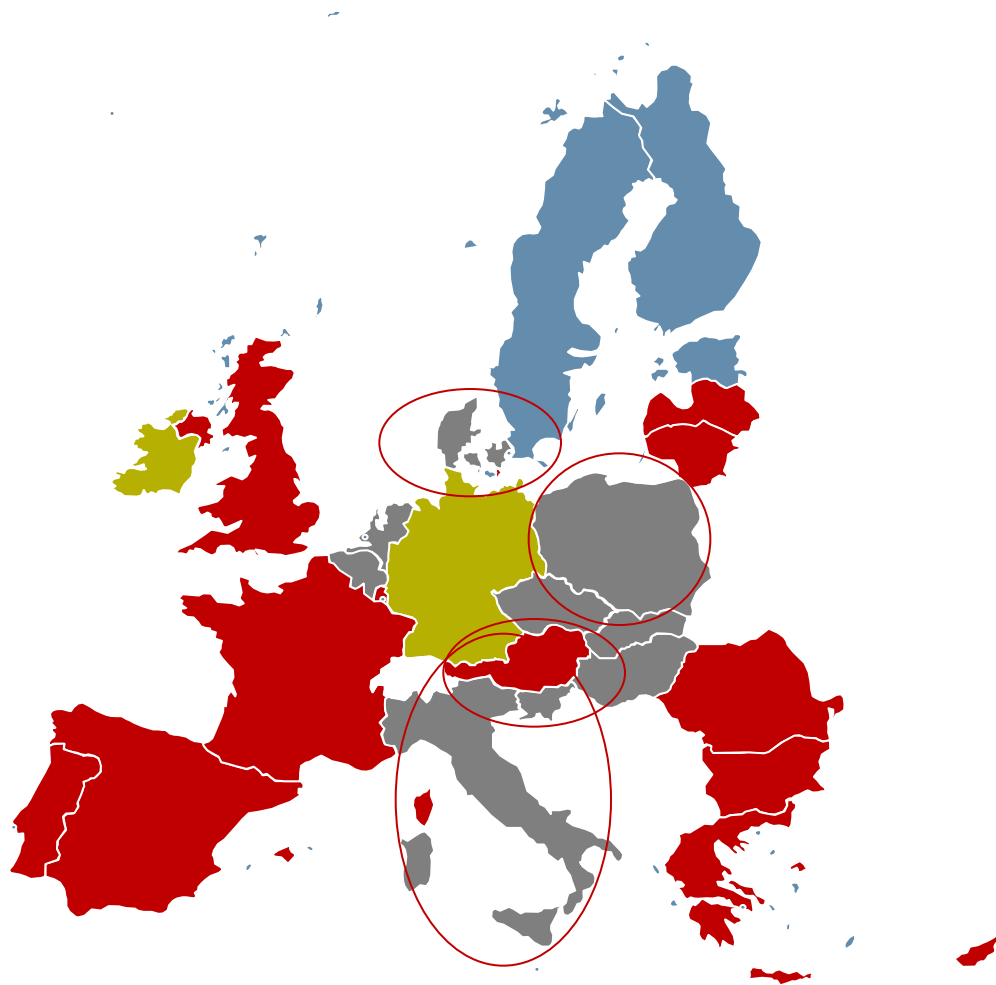
Obchodní bilance členských států EU 27 (Reakce na krizi 2010)

Pozitivní bilance zahraničního obchodu s ostatními státy EU27 i se státy mimo EU

Negativní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, pozitivní obchodní bilance se státy mimo EU

Pozitivní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, negativní obchodní bilance se státy mimo EU

Negativní bilance zahraničního obchodu se státy mimo EU 27 i EU 27

Zdroj: EUROSTAT (2008)

Obchodní bilance členských států EU 27 (Pokračující krize 2011)

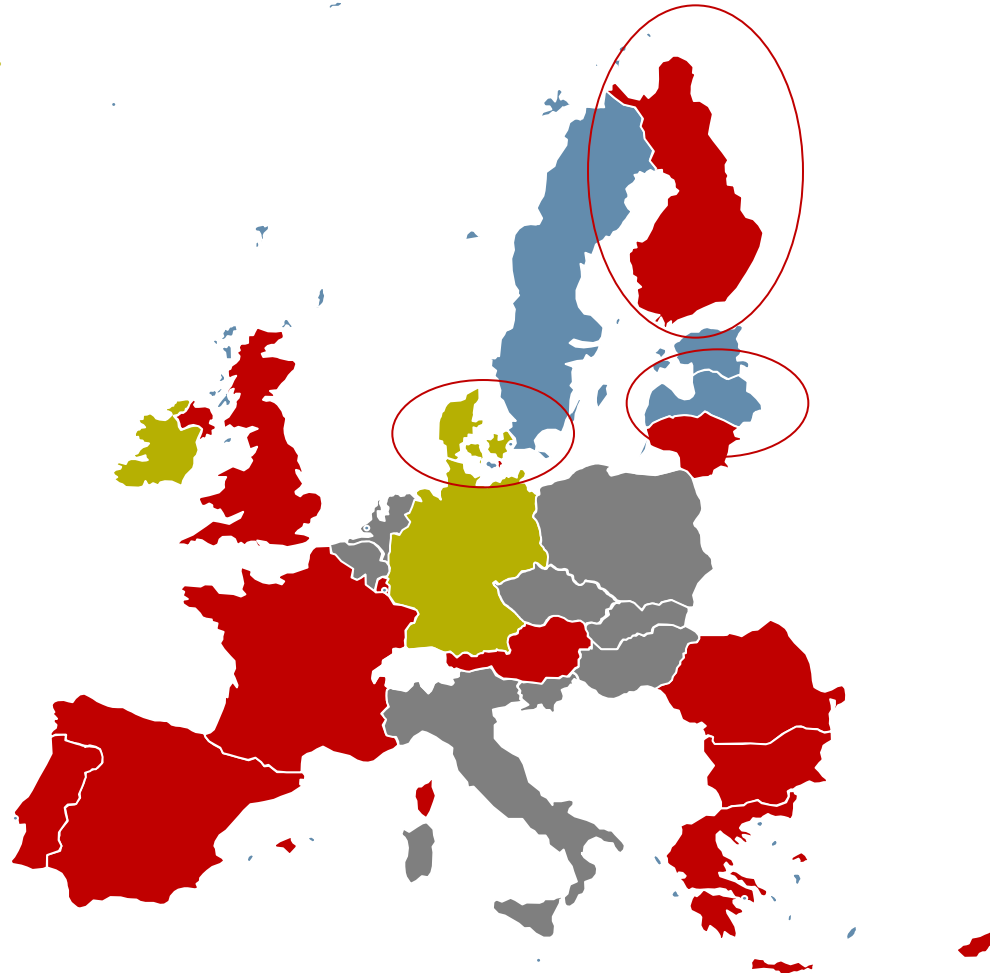
Problémy Finska s oboustranně deficitní obchodní bilancí po 22 letech...

Pozitivní bilance zahraničního obchodu s ostatními státy EU27 i se státy mimo EU

Negativní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, pozitivní obchodní bilance se státy mimo EU

Pozitivní bilance zahraničního obchodu se státy EU 27, negativní obchodní bilance se státy mimo EU

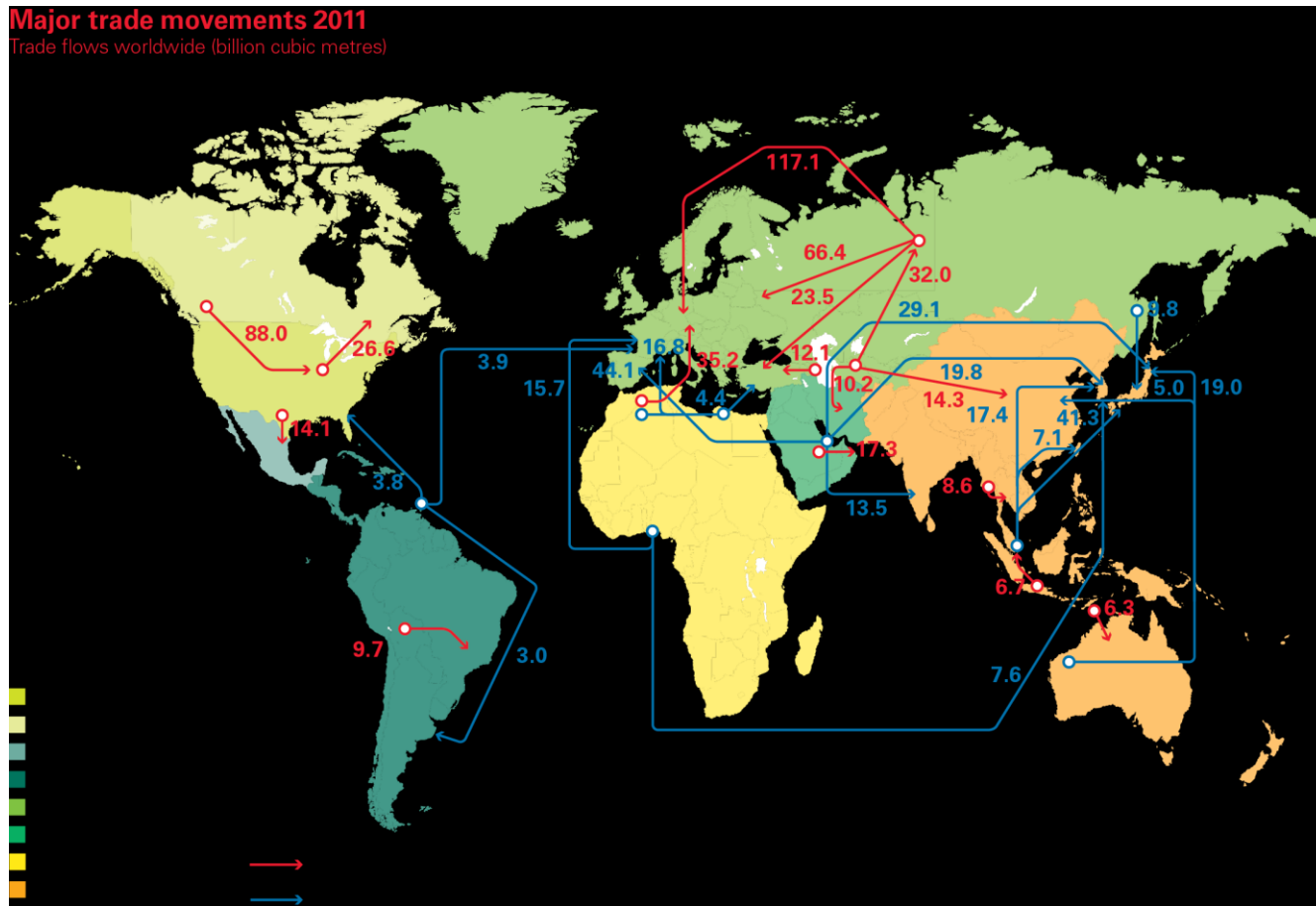
Negativní bilance zahraničního obchodu se státy mimo EU 27 i EU 27

Zdroj: EUROSTAT (2008)

3. Pozadí Energetická politika a emise ve světě

Radikální změna : Kdo produkuje a spotřebovává plyn ...stále významnější zdroj energie

- V plynu USA po padesáti letech opět v plynu soběstačné a ceny mimořádně nízké díky břidlicovému plynu. Po desetiletích se odtrhl vývoj ceny plynu a ropy, který byl dříve svázán. Geostrategické souvislosti pro situaci v Rusku a přítomnost USA na Blízkém východě.

3. Jednání B20 spolu se SPIEF v Petrohradě před G20 zájmy předsedajícího Ruska v popředí . EU ?

Další impulsy pro rozvoj regionu lze čekat od tradičního, již 17. St. Petersburg International Economic Forum (SPIEF), které 20–22.6.2013 proběhne společně s jednáním Business B20, aby ruské a mezinárodní hospodářsko-politické sféře poskytlo podněty pro jednání G20, které se bude konat také v Petrohrade 5-6.9.2013, kterému letos Rusko předsedá.

V minulém roce „obyčejné“ SPIEF navštívilo 5 400 účastníků z businessu, včetně šéfů 157 velkých zahraničních podniků (55 z nich bylo uvedeno v žebříčcích Forbes a Fortune). Letos to bude mnohem více. Již teď proběhla dvě jednání ministrů financí G20.

Více na webu <http://www.b20russia.com/en/>

4. Kolik je našich exportérů a kam vyvážejí ?

Počet vývozců celkem v období 2006 – 2012

Rok	Počet vývozců
2006	17055
2007	18531
2008	18527
2009	17792
2010	16405
2011	16303
2012	16722

Počet vývozců, kteří vyvezli zboží do EU v období 2006 – 2012 (1 vývozce může být zahrnut pouze jednou v daném roce)

Rok	Počet vývozců
2006	12364
2007	12750
2008	12977
2009	12234
2010	10280
2011	11802
2012	10271

Počet vývozců, kteří vyvezli zboží mimo EU v období 2006 - 2012

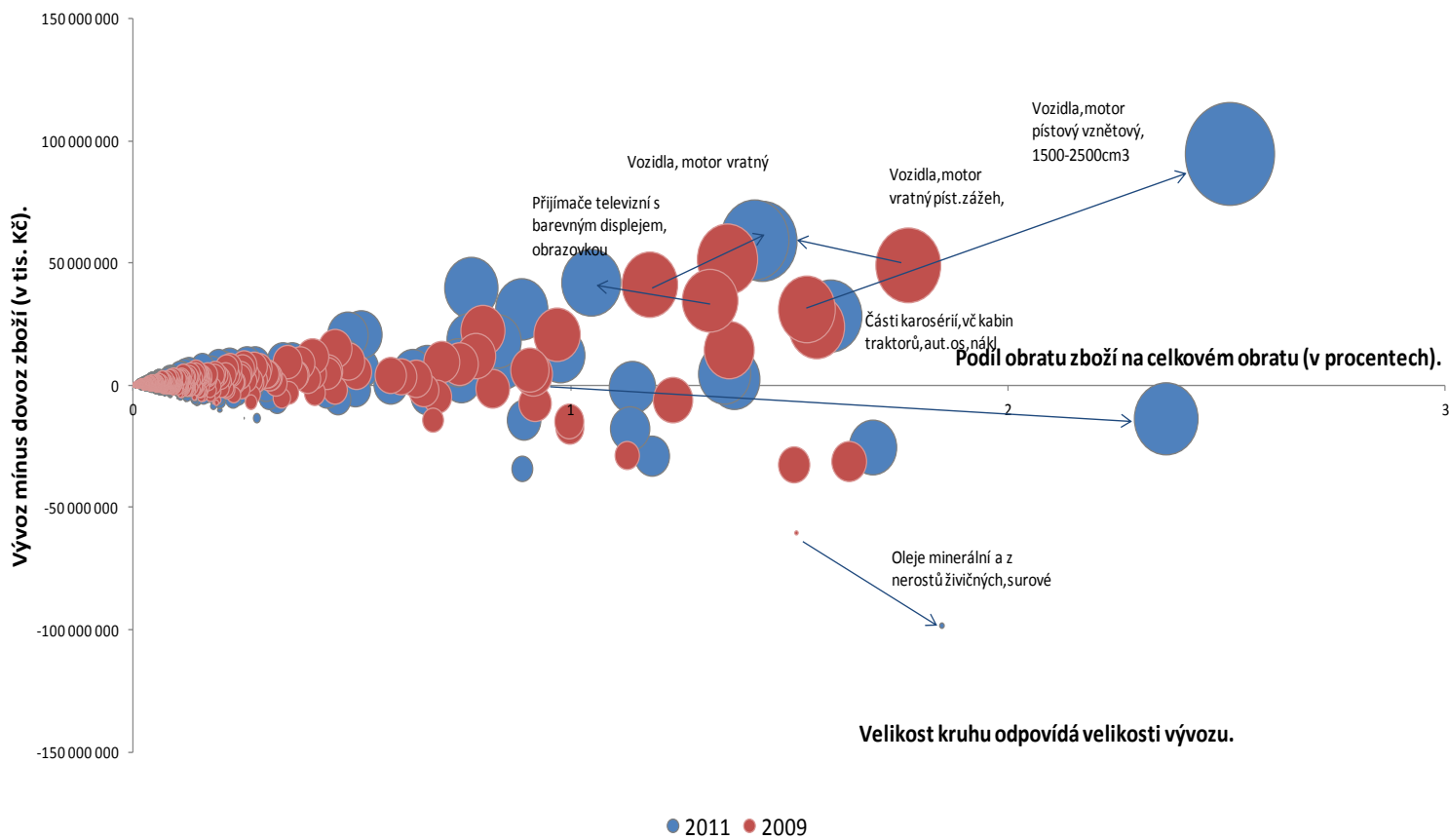
(1 vývozce může být zahrnut pouze jednou v daném roce)

Rok	Počet vývozců
2006	11140
2007	16096
2008	11966
2009	11269
2010	10829
2011	10098
2012	12295

4. Exportní strategie – navazuje na strategii konkurenceschopnosti

Mezinárodní obchod České republiky se zbožím 2011 vs. 2009

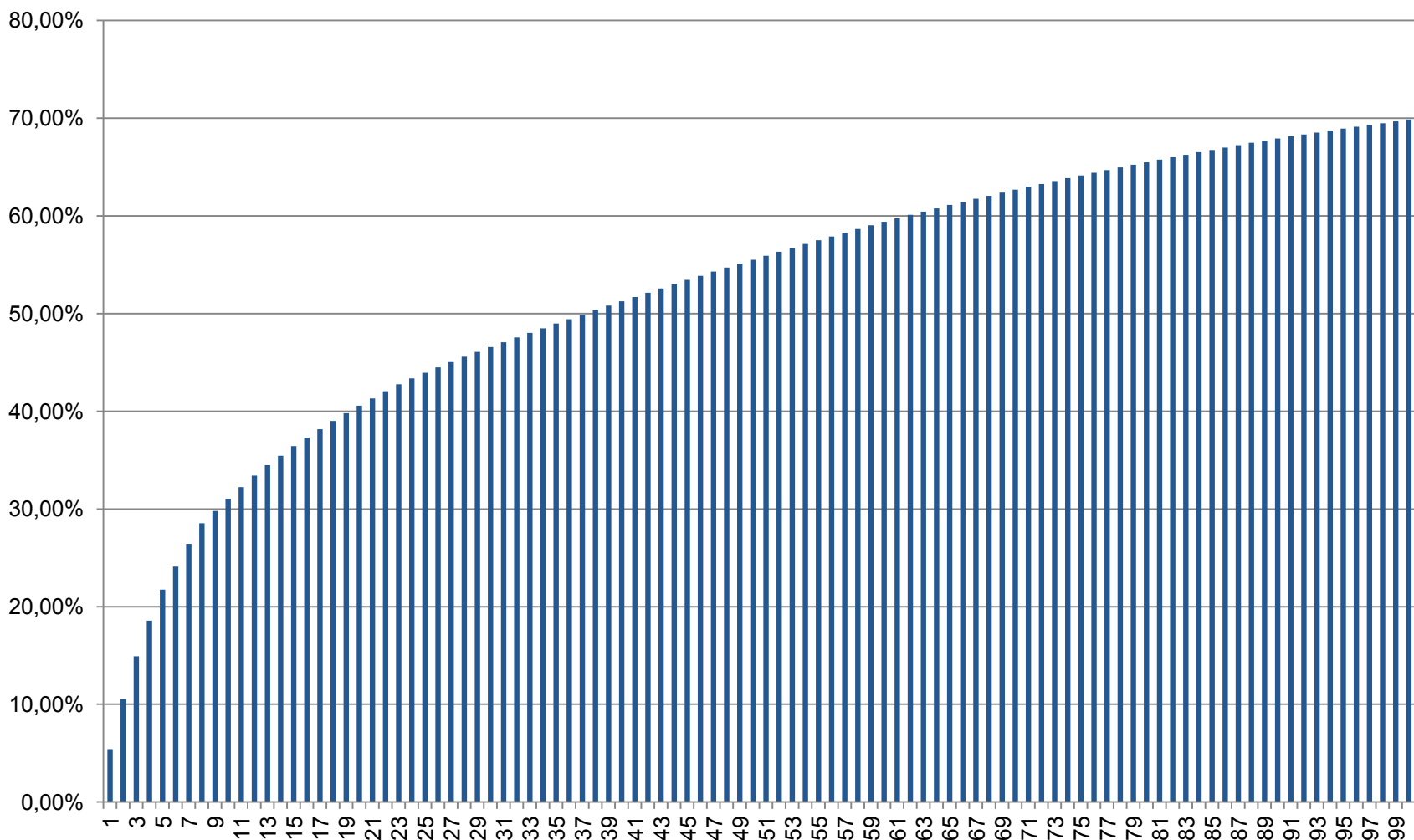
Problém hrozby druhého/třetího poklesu v Evropě neboli dvojitého či trojitého W.

Stále se prohlubuje jednostranná orientace exportu průmyslu z ČR, navíc klíčové položky začínají mít problémy

Je nutno důrazně implementovat exportní strategii

Zdroj: EEIP, a.s., data Český statistický úřad, ComTrade HS 2

4. Analýza CzechTrade: Kumulovaná komparativní výhoda České republiky vůči světu – 20 HS položek reprezentuje 40% komparativní výhody ČR

Počet položek HS6

4. Černý scénář výhledu ČR z hlediska propadu konkurenceschopnosti na mezinárodní úrovni

Rozvoj řízený inovacemi:

- Základní podmínky fungování trhů jsou nastoleny
- Nestačí potenciál konkurenční výhody imitací
- K dosažení ekonomického růstu musí ekonomika rozšířit a plně využít svůj inovační potenciál
- Převažuje ve vyspělých ekonomikách

Rozvoj řízený účinností:

- Základní podmínky fungování trhů jsou nastoleny
- Ekonomický růst je hnán především zvyšováním účinnosti trhů –nákladově efektivní imitační ekonomika
- Převažuje v tranzitivních ekonomikách

Rozvoj řízený faktory:

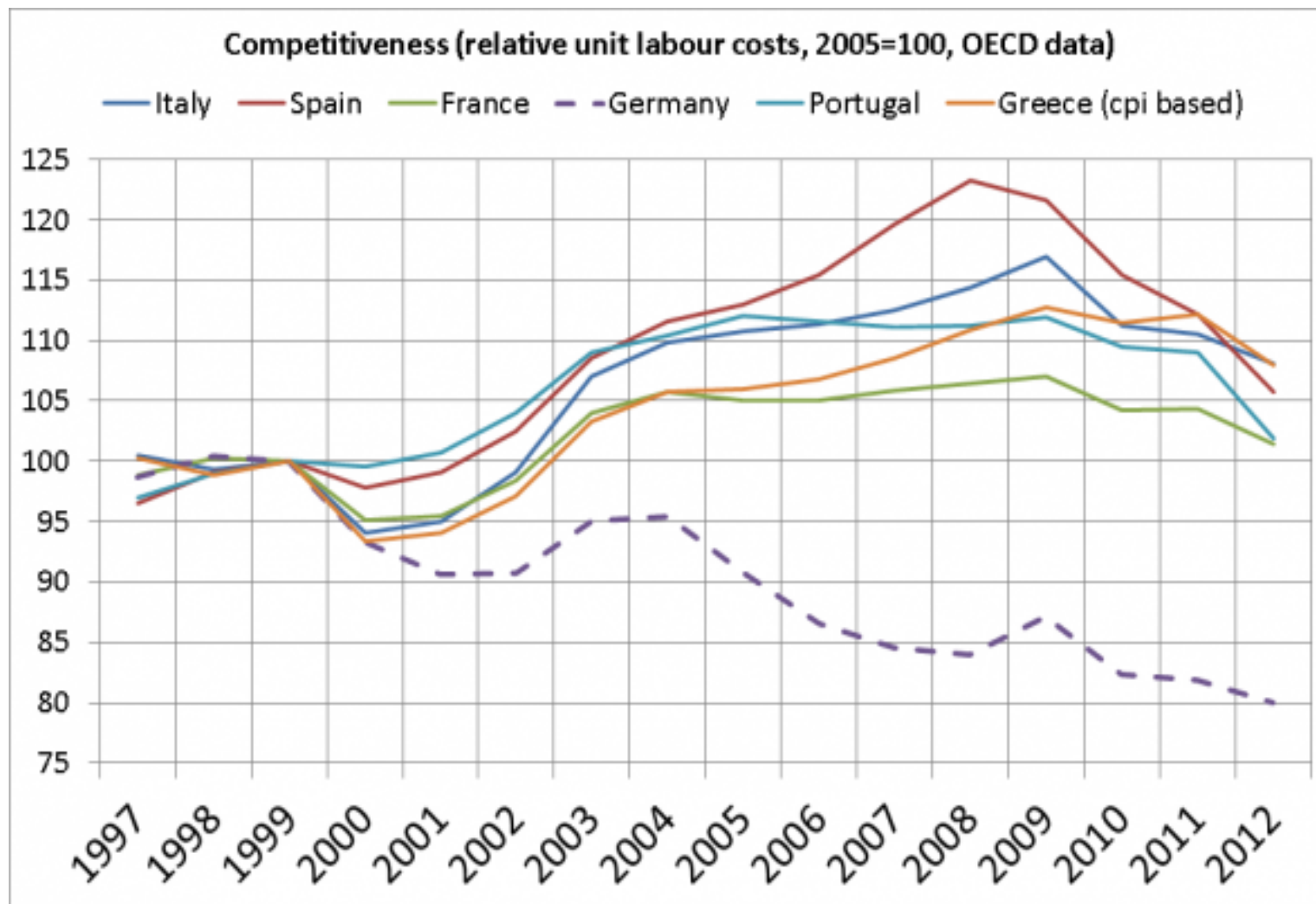
- Ekonomický růst je poháněn především posilováním základních podmínek fungování trhu
- Převažuje v rozvojových zemích

4. Konkurenceschopnost ekonomiky Cenová (ne)konkurenceschopnost...

Relativní jednotkové náklady na pracovní sílu (rok 1999=100, směr nahoru = růst nákladů).

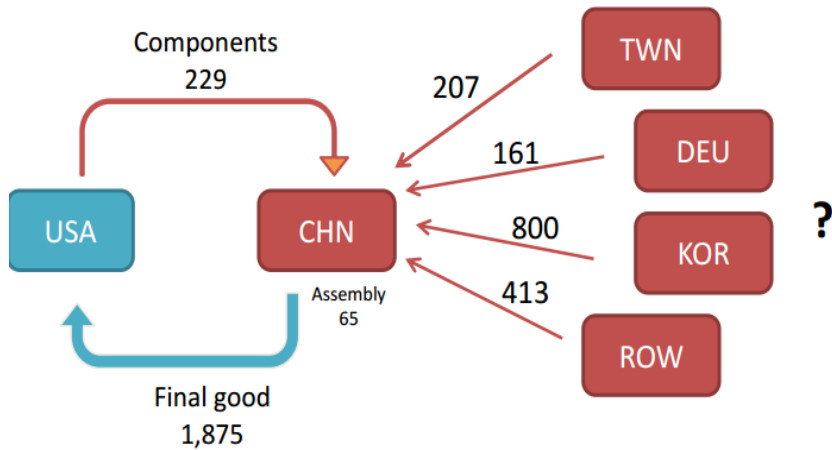

Zdroj: OECD (2013)

4. globální hodnotové řetězce

- S rostoucí mírou technické vyspělosti a klesajících relativních nákladů na přepravu dochází k větší míře outsourcingu a offshoringu některých činností
- S rostoucí mírou globalizace a vertikální specializace výroby se stávají globální hodnotové řetězce dominantním rysem světové ekonomiky.
- Tradiční („hrubá“) data o exportech a importech mohou způsobit zavádějící pohled na podílech na světového obchodu

4. Případová studie – Apple iPhone 4

US trade balance in iPhones with:	CHN	TWN	DEU	KOR	ROW	World
Gross	-1,646	0	0	0	0	-1,646
Value added	-65	-207	-161	-800	-413	-1,646

Country	Components	Manufacturers	Costs
Chinese Taipei	Touch screen, camera	Largan Precision, Wintek	\$ 20.75
Germany	Baseband, power management, transceiver	Dialog, Infineon	\$ 16.08
Korea	Applications processor, display, DRAM memory	LG, Samsung	\$ 80.05
United States	Audio codec, connectivity, GPS, memory, touchscreen controller	Broadcom, Cirrus Logic, Intel, Skyworks, Texas Instruments, TriQuint	\$ 22.88
Other	Other	Misc.	\$ 47.75
		Total	\$ 187.51

- export iPhonů představuje významný podíl v exportu Číny

- přidaná hodnota je v porovnání s dodavateli komponentů pro iPhone (Německo, Japonsko, Korea...) ovšem malá

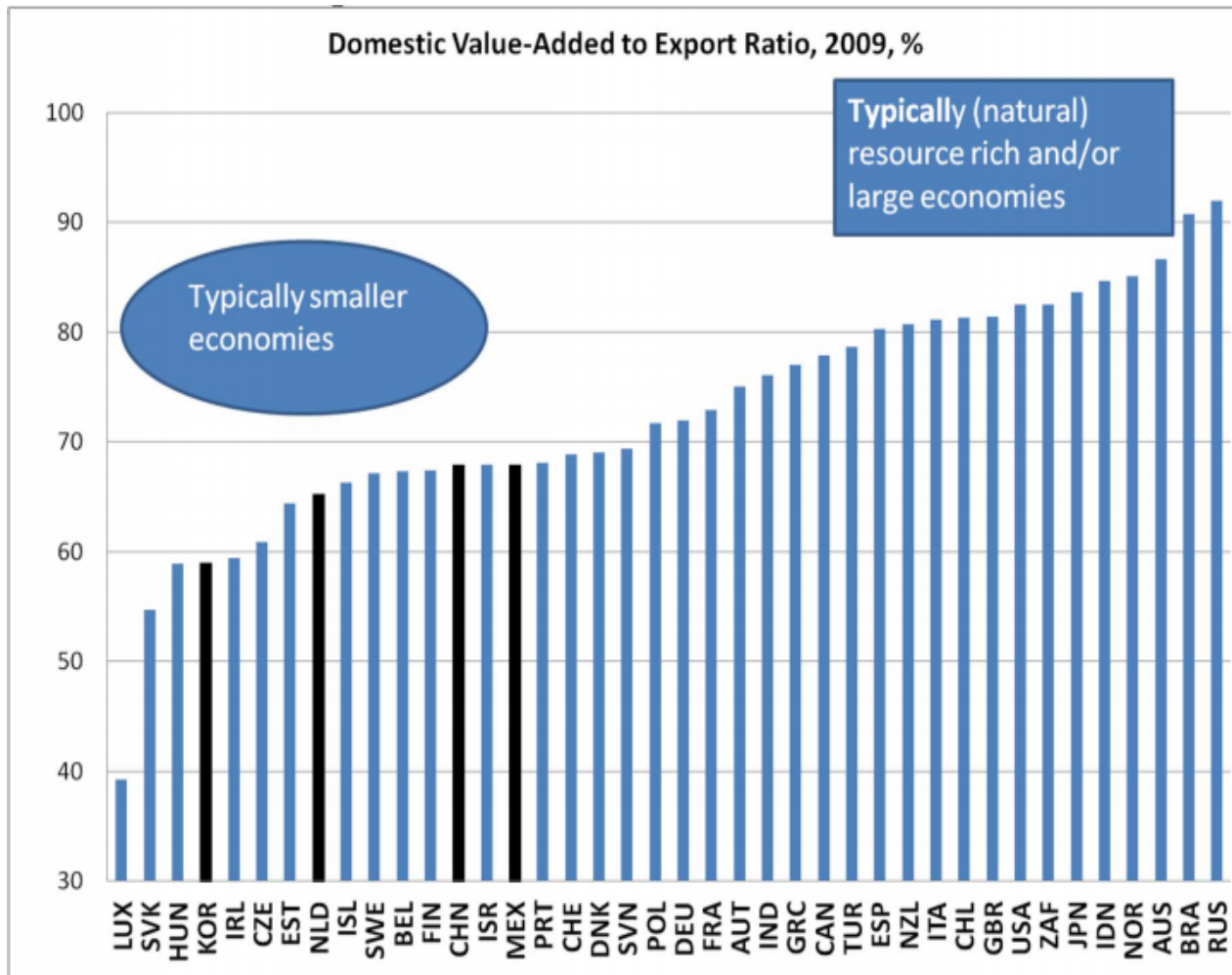
- při exportu 10 mil. iPhonů z Číny do USA vzniká v hrubém vyjádření exportu deficit USA vůči Číně ve výši **1 646 mil. USD** (1 875 -229)

- ve vyjádření exportu podle přidané hodnoty vzniká deficit USA vůči Číně pouze ve výši **65 mil. USD, ale současně vzniká vůči všem subdodavatelským zemím**

Pro určení přidané hodnoty jednotlivých zemí je potřeba znát podrobnější statistiku a strukturu dodavatelů a jejich subdodavatelů a jejich subdodavatelů atd. – snaha o zachycení v Input-Output tables

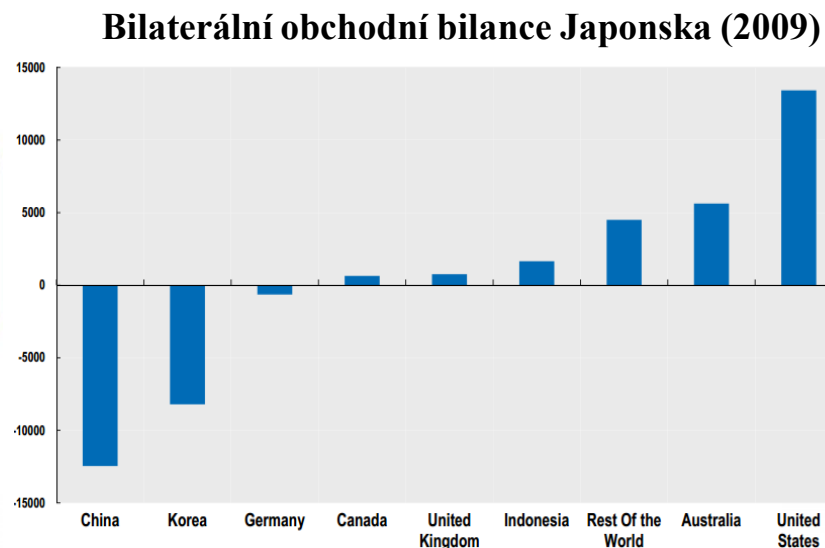
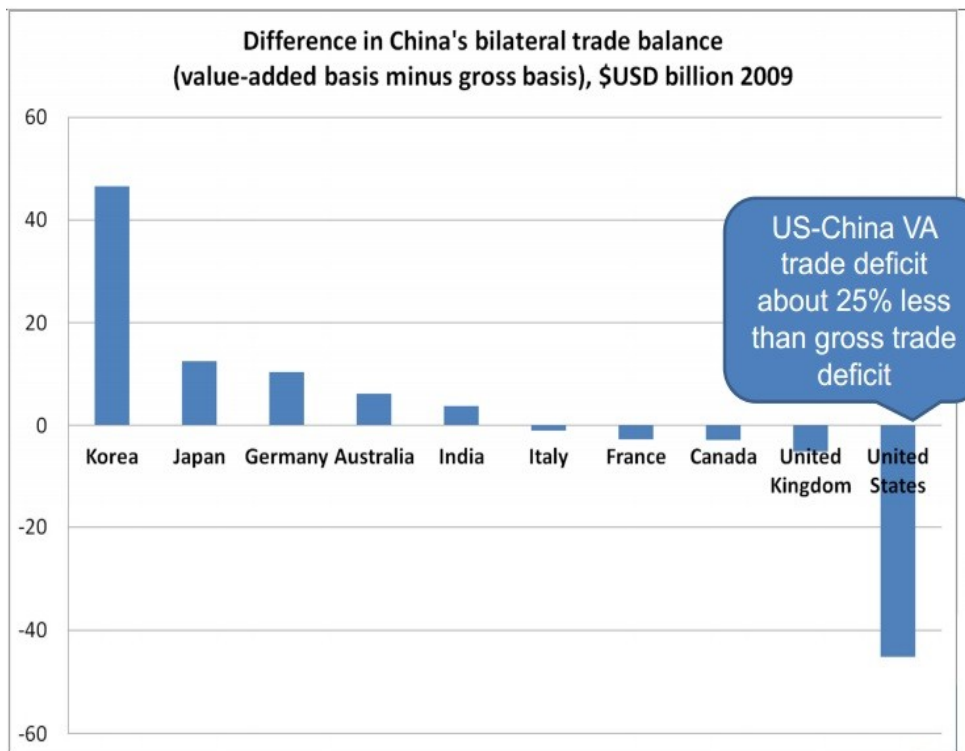
4. Žádné překvapení:

...výše domácí přidané hodnoty roste úměrně s přírodním bohatstvím a velikostí země

Zdroj: http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/miwi_e/tradedataday13_e/paul_schreyer_e.pdf

4. Změny v obchodních bilancích způsobené přidanou hodnotou

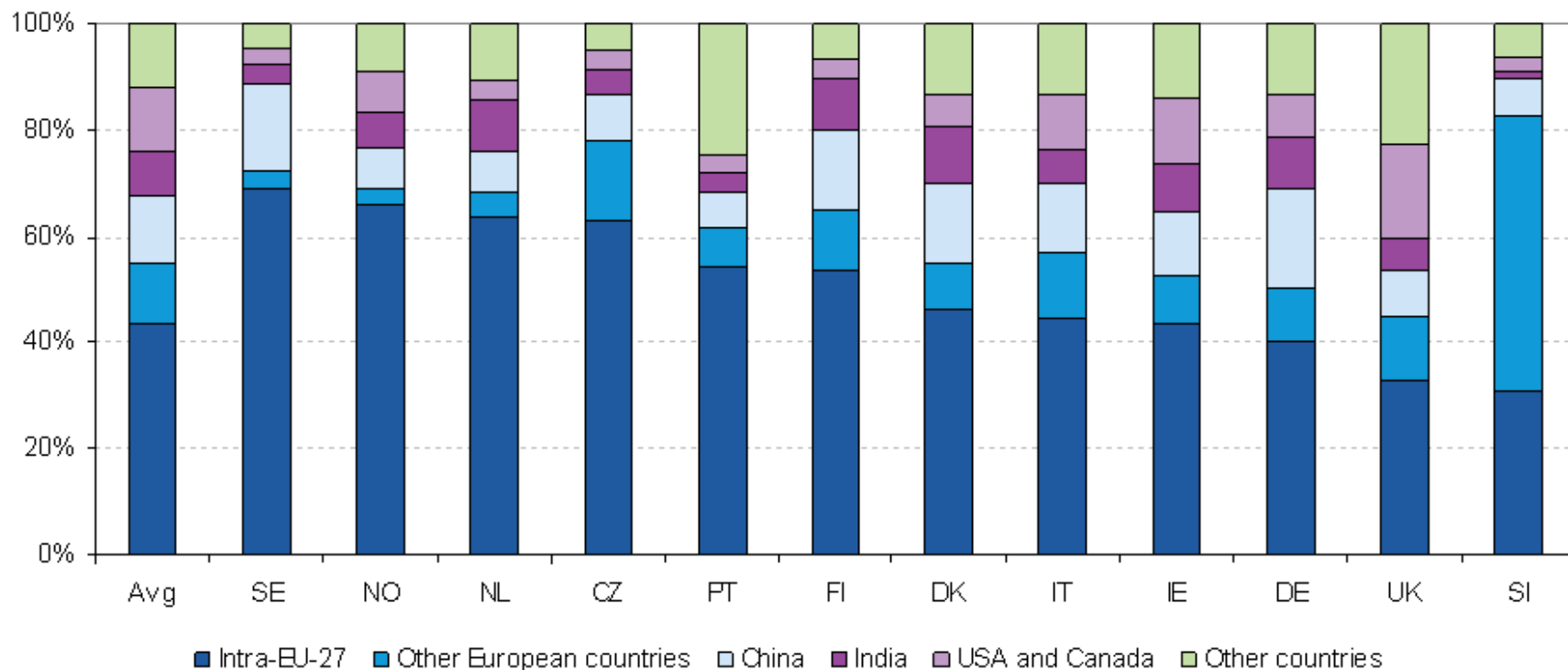
Dle metodiky přidané hodnoty je deficit obchodu Číny s USA ve skutečnosti nižší o 25% proti „hrubému“ deficitu

V statistikách s „hrubým“ exportem je výsledek obchodu Japonska s Čínou kladný, podle exportu přidané hodnoty přechází do deficitu !

4. Musíme zafixovat dynamickou konkurenceschopnou pozici českých podniků v „globálních hodnotových řetězcích“

Důležitým znakem globalizace je, že podniky rozkládají své produkční procesy do různých obchodních jednotek, které následně rozmisťují po světě tak, aby dosáhly maximální efektivity a zvětšily rozsah pokrytí nových trhů./or new markets. To se týká tzv konceptu globálních hodnotových řetězců a mezinárodního sourcingu. (Viz iniciativa OECD-WTO)

Cíle mezinárodního sourcingu – podíl klíčových aktivit a podpůrných funkcí realizovaných prostřednictvím mezinárodního sourcingu (%), 2009

4. OECD-WTO Databáze obchodu podle přidané hodnoty

Dataset: OECD-WTO Trade in Value Added (TIVA)

Partner	Total															
Time	2009															
Variable	EXGR_FVASH: Foreign value added share of gross exports															
Country	Australia	Austria	Canada	Chile	Czech Republic	France	Germany	Japan	Korea	New Zealand	Slovak Republic	Turkey	United Kingdom	United States	Brazil	China
Industry																
TOTAL: TOTAL	12,44	24,38	20,89	18,56	38,66	25,73	25,38	14,93	39,6	19,22	44,85	21,07	16,97	11,39	8,59	28,53
01T05: Agriculture, hunting, forestry and fishing	8,78	15,8	16,31	18,38	22,73	17,36	17,25	8,42	16,02	16,11	18,61	7,79	14,8	11,52	5,65	15,08
10T14: Mining and quarrying	9,19	16,9	6,06	10,13	19,98	18,38	12,73	12,23	15,04	9,99	15,63	9,85	10,7	8,34	7,69	31,23
15T16: Food products, beverages and tobacco	10,96	18,06	17,83	25,76	25,94	19,11	22,96	9,75	27,59	17,58	25,31	13,87	15,04	11,26	6,51	18,54
17T19: Textiles, textile products, leather and footwear	14,29	22,54	26,37	33,6	42,2	32,47	27,29	14,03	31,7	25,06	46,28	18,11	19,16	16,4	7,25	14,83
20T22: Wood, paper, paper products, printing and publishing	10,97	23,42	15,8	22,18	28,9	19,14	20,13	9,39	23,31	18,2	27,64	21,5	14,62	8,38	7,08	28,93
23T26: Chemicals and non-metallic mineral products	19,56	30,99	30,36	50,49	39,51	36,05	34,67	22,17	60,23	32,37	50,27	33,76	26,49	20,89	14,46	36,39
27T28: Basic metals and fabricated metal products	22,53	35,49	34,97	23,91	39,49	29,14	35,09	21,32	42,98	22,85	37,26	31,28	24,98	14,08	10,24	29,7
29: Machinery and equipment, nec	25,24	28,93	29,99	33,84	33,34	25,16	23,04	11,94	30,91	22,29	45,27	24	23,54	14,44	10,01	29,68
30T33: Electrical and optical equipment	19,55	28,3	35,13	11,11	63,29	29,75	23,71	17,9	44,38	28,19	57,95	28,75	25,51	10,81	14,97	37,51
34T35: Transport equipment	20,9	38,11	41,55	32,17	46,84	40,85	32,23	14,55	35,15	36,34	62,61	28,47	31,7	19,22	14,25	29,46
45: Construction	11,84	17,78	18,07	..	19,8	..	13,27	..	22,51	15,89	20,91	15,91	10,81	9,9	5,29	41,6
50T55: Wholesale and retail trade; Hotels and restaurants	8,93	9,89	9,98	18,25	17,43	9,19	10,4	5,52	14,2	13,61	16,76	5,97	9,92	3,23	3,52	8,42
60T64: Transport and storage, post and telecommunication	8,96	16,97	9,11	45,58	16,24	12,52	20,9	7,79	36,43	24,45	19,3	8,51	10,49	8,77	5,21	24,55
65T67: Financial intermediation	2,17	8,84	7,52	5,05	12,77	6,4	8,79	3,5	9,03	7,59	9,66	4,22	7,94	6,18	3,46	8,83
70T74: Business services	6,72	10,24	6,36	9,73	17,01	8,77	8,06	4,14	12,02	10,53	13,67	7,96	5,69	3,92	4,04	29,11

data extracted on 20 Mar 2013 16:01 UTC (GMT) from OECD.Stat

Celkový podíl zahraniční přidané hodnoty na exportu České republiky v roce 2009 byl jeden z nejvyšších - 38,66 %

Zdroj: <http://stats.oecd.org/index.aspx?queryid=40616#>

Dovozní cla EU na čínské solární panely

27.5.2013 Německo vedlo majoritu členů EU která oponovala uvalení antidumpingového cla na dovážené čínské solární panely (clo v průměru 47%). Zásadně tak oslabilo pokus Karela De Guchta, komisaře EU pro obchod bojovat proti údajně unfair konkurenci z Číny. Ten vystoupil s dosud zatím největší obchodní kauzou. Ale Philipp Rösler, německý ministr hospodářství, svůj postoj zopakoval při oficiálním obědě v Berlíně pro [Li Keqiang](#), čínského premiéra.

- Problém přitom začal stížností německé firmy SolarWorld vyrábějící solární panely na dumpingové ceny čínských exportérů využívajících laciné úvěry, pozemky aj.
- EU mělo aspiraci pomoci vytvořit ve svých členských zemích prestižní high tech produkci zeleného průmyslu s dopady pro vyšší vývoz, větší produkci, nižší nezaměstnanost, vyšší výběr daní...ale ve světě dominují čínští výrobci
  - V Německu a poté v dalších členských státech se proti uvalení cel semkla převažující průmyslová lobby v obavě z fatální reakce protistrany a Angela Merkelová již dlouho žádá jednání s Čínou, nikoliv uvalení antidumpingového cla
- Čínský velvyslanec v EU po jednání v Bruselu podpořen čínským presidentem oznámil, že uvedený krok Bruselu vyvolá odvetu - obchodní válku pokud nedojde k jednání

Hodnotový řetězec a asymetrické efekty pro země EU

27.5.2013 Německo je největším obchodním partnerem Číny v EU a Čína je po USA největším obchodním partnerem mimo EU. Loni Německo vyvezlo do Číny zboží za €66.6bn a dovoz z Číny dosáhl €77.3bn. **VW loni v Číně prodal 30% z celosvětového prodeje 9.1m automobilů a chce dále investovat skoro €10 mld. Ostatní země EU tak úspěšné v Číně nejsou.**

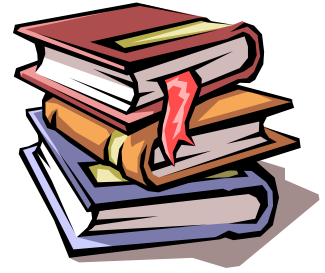
- Problém navíc komplikují právě zmíněné hodnotové řetězce, jichž se němečtí výrobci velmi aktivně účastní. Čínští exportéři solárních panelů jsou také významnými odběrateli německých meziproduktů (polykrystalický křemík aj.) a výrobního zařízení. **Výrobci z EU se podílí údajně až ze 70 % na hodnotě čínských panelů prodaných v EU.**
- Následovala řada konkurenčních studií o možném dopadu cel
- Problémem je zejména asymetrie v dopadu na průmysl v různých evropských zemích a sentiment vlád.
  - Nejednotnost Evropy ?

Reakce Číny a EU

Čína následně vyhlásila záměr uvalit clo na rychle rostoucí dovoz vína z EU, který postihuje vývoz Francie , Španělska a Itálie. **Jde o země EU, které byly pro uvalení cel na dovoz solárních panelů z Číny.**

- Cla na dovoz luxusních aut ...
- Problémem je zejména asymetrie v dopadu na průmysl v různých evropských zemích a sentiment vlád.

Useful sources

- ✦ BCG (2008): Get ready for private shakeout, www.bcg.com
- ✦ ICC (2013): Financing of Investment and Trade, Paris
- ✦ IMF (2009-13) reports www.imf.org
- ✦ CR Gmt Strategy of International Competitiveness, www.vlada.cz
- ✦ McKinsey (2008): Mapping global capital markets: Fifth Annual Report, McKinsey Global Institute, October 2008
- ✦ NERV (2011) Mejstřík M. et al: Framework of Competitiveness Strategy for CR, http://www.vlada.cz/assets/ppov/ekonomicka-rada/aktualne/Ramec_strategie_konkurenceschopnosti.pdf
- ✦ Mejstřík M., (2004): Cultivation of Financial Markets in CEE, Karolinum press, Czech Republic
- ✦ Sinn H.W., Wollmershaeuser T., (2011), TARGET loans, current account balances and capital flows: The ECB's Rescue Facility, NBER <http://www.nber.org/papers/w17626>
- ✦ www.bbc.com

Kontakty

Prof. Michal Mejstřík

Chairman

EEIP, a.s.

Česká Republika

E-mail: michal.mejstrik@eeip.cz

www.eeip.cz

International Chamber of Commerce ČR

Chairman

Thunovská 12

110 00 Praha 1

Česká Republika

E-mail: mejstrik@icc-cr.cz

www.icc-cr.cz

Or

<http://ies.fsv.cuni.cz>

Charles University
Faculty of Social Sciences

PRAGUE